

**Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018- 2022 Yılları Arası
Yayınlanmış Makalelerin Bibliyometrik Açından İncelenmesi**

*Bibliometric Analysis of Articles Published in Motif Academy Folklore Journal
Between 2018 and 2022*

DOI: 10.38155/ksbd.1395256

Araştırma Makalesi /
Research Article

Makale Geliş Tarihi /
Article Arrival Date
23.11.2023

Makale Kabul Tarihi /
Article Accepted Date
06.03.2024

Makale Yayın Tarihi /
Article Publication Date
30.06.2024

**KARADENİZ SOSYAL
BİLİMLER DERGİSİ**

Doç. Dr. Hüseyin Kürşat TÜRKAN
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
khturkan@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6743-9056

Tuba ATEŞ
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
tubaates893@gmail.com

ORCID: 0009-0007-4569-771X

Etik Kurul Beyanı: Bu çalışmada, anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşım bulunmadığından etik kurul onayı gerekmemektedir.

Öz

Bibliyometrik analiz, eski bir yöntem olmasına rağmen sosyal bilimler için kullanımı oldukça yenidir. Genel anlamıyla bibliyometrik analiz, yayınlanmış olan herhangi bir çalışmanın (makale, tez, süreli yayımlar, vb.) araştırma yapılan dönem içerisindeki yönelimin belirlenmesi ve tespit edilmesi amacıyla yapılır.

Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi 2008 yılında dergicilik faaliyetine başlamıştır. 2008'den 2017'ye kadar yılda iki sayısı çıkarılan derginin 2018'den itibaren yılda dört sayı olarak çıkarıldığı görülmüştür. Söz konusu dergi, genel perspektifte sosyal bilimler, özelde ise daha çok halk bilimi çalışmalarının yapıldığı bir konuma sahiptir. Halk bilim ile ilgili bibliyometrik analiz yöntemi yapılacak olan bu çalışmada, Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi'nin 2018 ve 2022 yılları arasında yayınlanan makalelerinden yararlanılacaktır. Bahsi geçen yıllarda yayınlanan makaleler, bibliyometrik analiz yöntemine tabii tutularak incelenecektir. Elde edilen verilerden hareketle oluşturulan tablolarla ilgili tespit ve tahlillerde bulunulacaktır. Araştırmada; 20 sayıda toplam 442 makale yayınlanmıştır. Verilere göre en çok makale 2020 yılında (104 makale) olduğu ve en uzun makalenin 35 sayfa olduğu, yayınlanan makalelerin birçoğunun araştırma makalesi olduğu, makalelerde kullanılan yazım dilinin daha çok Türkçe olduğu, bu makalelerde ise en çok yayım yapan araştırmacıların "Dr. Öğr. Üyesi" ünvanına sahip olduğu, tespit edilmiştir. Toplanan sonuçların adet (N) ve yüzdelik oran verileri belirlenmiştir. Verilen bu bilgiler izinde çalışmanın alana fayda sağlaması ve araştırmacılara yol göstermesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: halk bilimi, dergi, Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi, bibliyometrik, analiz.

Abstract

Although bibliometric analysis is an old method, its use in social sciences is quite new. In general terms, bibliometric analysis is performed to determine and determine the trend of any published study (article, thesis, periodicals, etc.) within the research period.

Motif Academy Folklore Magazine started its magazine activities in 2008. It has been observed that the magazine, which was published twice a year from 2008 to 2017, has been published four issues a year since 2018. The journal in question has a position where social sciences in general perspective and folklore studies in particular are carried out. In this study, which will use a bibliometric analysis method on folklore, articles published in Motif Academy Folklore Journal between 2018 and 2022 will be used. Articles published in the mentioned years will be examined by subjecting them to the bibliometric analysis method. Determinations and analyzes will be made regarding the tables created based on the data obtained. In the research; A total of 442 articles were published in 20 issues. According to the data, the most articles were published in 2020 (104 articles), the longest article was 35 pages, most of the published articles were research articles, the writing language used in the articles was mostly Turkish, and the researchers who published the most in these articles were "Dr. Lecturer". Number (N) and percentage data of the collected results were determined. With this information provided, it is aimed that the study will benefit the field and guide researchers.

Keywords: folklore, journal, Motif Academy Folklore Journal, bibliometrics, analysis.

Giriş

Tarihin her döneminde, insanoğlu için bilgi daima bir ihtiyaçtır. İnsanoğlu fitratı gereği bilgiye her zaman muhtaçtır. Hal böyleyken bilgi olmadan hayatın devamlılığında bahsetmek mümkün değildir. Ayrıca insan, sürekli yeni bilgilerin büyük bir hızla ortaya çıkması karşısında bu bilgileri edinmesi ve uygulaması mümkün değildir. Bundan dolayı insan, elde ettiği bilgileri belirli bir metot çerçevesinde işlemek mecburiyetindedir. Bu zorunluluk ise bilim adı altında toplanır (Özmen, 2011: 1). Bibliyometri, genellikle dergilerde yayınlanan bilimsel makalelerin bibliyografik verilerinin istatistiksel analizine odaklanır. Dolayısıyla modelleme yaklaşımımız genellikle bir makalenin ön ve arka sayfasında bulunan bilgilerle başlar (Mallig, 2010: 568). Bibliyometrik analiz mevcut bilgi tabanını etkili bir şekilde kullanmak, geçmiş araştırma bulgularını anlamak ve organize etmek, bilimin, bilim insanlarının veya bilimsel etkinliğin istatistiksel ölçümüne dayalı sistematik, şeffaf ve yeniden üretilebilir bir gözden geçirme sürecidir. Bibliyometrik analiz, yeni bilgilerin kavramsal gelişmelerin ve verilerin büyük bir bilgi kütesine dayalı yapılandırılmış bir analiz sağlayarak, zaman içindeki eğilimleri, araştırılan temaları ortaya çıkarmak, disiplinlerin sınırlarındaki kaymaları belirlemek, en çok üretken akademisyenler ve kurumlar yoluyla mevcut araştırmaların büyük resmini sunar (Dağlar, 2023: 8853).

Bibliyometrik analiz; bir bilim dalına ait akademik yayınların; yazarlar, anahtar kelimeler, üretildikleri ülkeler, yazarların bağlı buldukları kurumlar, atıflar, yayın yılları ve kaynaklar gibi veriler kullanmak suretiyle matematik ve istatistiki yöntemlere dayandırılması işlemidir (Kılıç ve Önal, 2022: 105). Bibliyometrik analizin yöntemi, belirli göstergeleri kullanarak herhangi bir araştırma alanının, konunun veya derginin entelektüel yapısının haritasını çıkarmaktır (Öztürk ve Dil, 2022: 196). Dergilerin yüksek niteliğe sahip olup olmama durumunun göstergesi olarak, Türkiye’de ve dünyada, onların SCI, SSCI ile diğer bazı önde gelen indeks ve öz veri tabanlarında yer alıp almamaları, önemli ölçütler olarak kabul edilmektedir. Türkiye’de son yıllarda SCI ve SSCI gibi atıf veri tabanlarında yer alan dergilerde makale yayımlama akademik yükselme açısından çok önemli hale getirilmiştir. Dolayısıyla dergilerin söz konusu veri tabanlarında yer alması, onların yüksek niteliklerini ortaya koyan tartışmasız bir özellik olarak kabul edilmeğe başlanmıştır. Aynı şekilde diğer bazı indeks ve öz veri tabanları da akademik yükseltmelerde önemsenmektedir (Kozak, 2003: 148). Bibliyometrik analizler, başta akademik çalışmalar olmak üzere birçok alanda değerlendirme yapma imkânı sunar. Söz konusu çalışma ve çalışmaların yönelimleriyle ilgili çalışma yapacak olanlara ipucu verir. Bilhassa akademik çalışmalarda cinsiyetten atıfa, kurumdan kaynakçaya kadar çok farklı

göstergelerle analiz yapmaya olanak sağlar. Bu vesileden dolayı bibliyometrik analizlerin önemi her geçen gün artmaktadır.

Halk bilimi, 17. yüzyıllarda Batı'daki birtakım çalışmalar (Oğuz, 2018: 1-3) ile şekillenmeye başlamıştır. İlk etapta bilinçsiz olarak başlayan çalışmalar, 18. yüzyıllarda sistemleşmeye başlamıştır. Özellikle Almanya'da Grimm Kardeşlerin “*Ev ve Çocuk Masalları*” derlemeleri ve William John Thoms'un “*Atheneum*” dergisindeki yazıları folklor olarak nitelendirilebilecek halk bilim çalışmalarının sistemli olmasına olanak sağlamıştır. Fransız İhtilali'nin bir neticesi olarak görülen milliyetçilik akımının etkisiyle halk bilimsel çalışmalar ve eğilimler bizde 20. yüzyıllarda görülmeye başlanmıştır. Batı'ya göre daha geç başlanılan çalışmalar, özellikle son zamanlarda etkilerini göstermiştir. Günümüz için halk bilimi, göz ardı edilemeyecek bir bilim dalı ve disiplin olmuştur. Genel olarak halk bilimi; bir ülke, bölge, yöre veya yere ait olan insanların yaşamına ait her yapıyı kendi disiplini, yöntemleri ve kuralları dâhilinde inceler. Bu incelemeler neticesinde tespit ve tahliller yetisiyle kültürel kodlar gözler önüne serilir. Böylelikle maddi ve manevi kültürel kodlar, halk bilim yöntemiyle kayıt altına alınarak nesilden nesle aktarılır. Bu aktarımlar bir arada olma ve millet olma bilincini en üst seviyeye çıkarır.

Bu bağlamda ilgili çalışmanın konusu halk bilimi alanında türe özgü çalışmalara öncelik veren Motif Akademi Halkbilimi Dergisi olmuştur.

Motif Halk Oyunları Eğitim ve Öğretim Vakfı (The Motif Foundation of Folklore Education) tarafından çıkarılan Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, halk bilimi, *antropoloji*, *etnoloji*, *kültür sosyolojisi*, *dinler tarihi*, *müzikoloji*, *halk dansları*, *el sanatları gibi kültür bilimleri ile ilgili bilimsel makaleler*, *çeviriler*, *tanıtma/eleştiri yazıları* gibi çalışmalara yer veren; “*dergipark*” üzerinden açık erişim şeklinde, mart, haziran, eylül ve aralık aylarında olmak üzere yılda dört kez yayınlanan bilimsel hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanan her makale okuyucularına, gayri-ticari olmak koşuluyla okuma, indirme, kopyalama, dağıtma, basma, arama ya da tam metinlerine bağlantı yapma izni vermektedir. Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, ULAKBİM TR Dizin tarafından dizinlenmenin dışında, DOAJ (Directory of Open Access Journal), EBSCOHost, ERIHPLUS (European Reference Index For The Humanities And Social Sciences), CEEOL (Central And Eastern European Open Library), MLA (Modern Language Association) gibi ulusal ve uluslararası indekslerde dizinlenmektedir (URL-1). Bibliyometrik analizlere tabii tutulan 2018-2022 yılları arasında yayınlanan makaleler, derginin arşivinden alınmıştır. Makaleler; cilt, sayı ve makale sayısı yıllara göre sırayla verilmiştir.

Ardından makalelerin sayfa sayısı, makalelerin türü, makalenin yazım dili, makalenin konularına göre dağılımı, kaynakçalarına göre dağılımı, yazarların ünvanlarına göre dağılımı, yazarların sayısı ve bu yazarların cinsiyet dağılımı son olarak yazarların bağlı olduğu üniversitelerle birlikte on başlık altında bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir.

Literatür Özeti

Son dönemlerde, bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırmalara ulusal ve uluslararası literatürde sıkça rastlanılmaktadır. İlk bibliyometrik araştırma, Cole ve Eales tarafından 1917 yılında yapılmıştır. Söz konusu çalışmada, 1550-1860 yıllarında anatomi alanındaki çalışmaların karşılaştırmalı istatistiksel analizi yapılmıştır. 1923 yılında İngiliz Patent Ofisinde kütüphaneci olan E. Wyndham Hulme tarafından tarih alanında istatistiksel bir analiz yapılmıştır. Son zamanlarda bibliyometri konusuna gösterilen ilgiden dolayı bu alandaki yayın sayısında önemli artışlar olmuştur. WOS'ta yapılan taramada SSCI kapsamında, 1 Ocak 1980-29 Ağustos 2012 yılları arasında konu başlığında “bibliometric” kelimesi olan 2.072 yayın olduğu tespit edilmiştir (Kılıç ve Önal, 2022: 105). 20. yüzyılın başlarında tanınmaya başlanan söz konusu analiz; fen, sağlık ve sosyal bilimlerin alt disiplin dallarında kullanılmaya başlanmıştır. Sosyal bilimlerin küçük bir bölümünde yoğun olarak kullanılan analiz, halk bilimsel manada sayılı çalışmalar için kullanıldığı tespit edilmiştir.

Literatür özeti bağlamında kısa bir değerlendirme yapacak olursak; Özcan (2023)'in “*Nasreddin Hoca Bibliyometrik Analizi*”; Sarıca ve Tüysüz (2023)'ün “*Kahveyi Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi*”; Köse ve Arıkan Tezergil (2022)'in “*Türkiye’de Mehmet Akif Ersoy Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir Araştırma*”; Güneşer (2022)'in “*Türkiye'deki Halk Hekimliği Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili*”; Baytok, Boyraz ve Başar (2021)'in “*Somut Olmayan Kültürel Miras Konulu Bilimsel Yayınların Veri Görselleştirme Tekniği ile Bibliyometrik Analizi*” gibi çalışmalar yer almaktadır. Görüleceği üzere yapılan çalışmalar, halk bilimi için erken dönem aşaması sayılıp son derece yenidir. Bu noktada yapılan ve yapılacak çalışmaların eğilimleri tespit etmek açısından tablo, grafik ve sonuç analizleri büyük ölçüde önem arz etmektedir.

Araştırma

Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

İlgili çalışmanın temel amacı genelde sosyal bilimler, özelde daha çok halk bilim alanında faaliyet gösteren Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında

Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018-2022 Yılları Arasında Yayınlanmış Makalelerin Bibliyometrik Açıdan İncelenmesi

yayımlanmış makalelerin analizini yapmaktır. Söz konusu analizlerden hareketle özellikle son yıllarda halk bilimi alanındaki eğilimler tespit edilecektir. Yayın hayatına 2008 yılında başlayan Motif Akademi Halkbilimi Dergisi günümüze kadar süreli yayınlarına devam etmektedir. İlgili dergi TR Dizin (Ulakbim) indeksleri başta olmak üzere ulusal ve uluslararası birçok indekste taranmaktadır. Söz konusu araştırma, 2018-2022 yılları arasında toplamda 20 sayıda yer alan 442 makaleyi kapsamaktadır. Makaleler, bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. 2018-2022 yılları arasındaki 5 yıllık zaman diliminde yayınlanan makalelerden elde edilen veriler, Microsoft Excel programı ile değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Bulguları

Araştırma kapsamı içerisinde yer alan dönemde yayımlanmış olan 442 makalede; söz konusu makalelerin yıllara göre sayısı, sayfa sayısı, türü, yazım dili, konuları, kullanılan kaynaklar, yazarların unvanı, yazarların sayısı, yazarların cinsiyetleri, yazarların kurumları olmak üzere on başlıkta gruplandırılıp bibliyometrik açıdan analiz edilerek incelenmiştir. İnceleme sonucunda elde edilen bulgular aşağıda yer alan tablolarda gösterilmiştir.

Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında her yıl 4 sayı olmak üzere toplamda 28 sayı yayımlanmıştır. Söz konusu sayılarda yayımlanan makalelerin sayısı ve yıllara göre dağılımı tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Makalelerin Sayısı ve Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Cilt/Sayı	Makale Sayısı
2018	11/21	15
	11/22	13
	11/23	18
	11/24	32
2019	12/25	17
	12/26	15
	12/27	25
	12/28	23
2020	13/29	30
	13/30	28
	13/31	17
	13/32	29
2021	14/33	27
	14/34	25
	14/35	21
	14/36	18

2022	15/37	22
	15/38	20
	15/39	25
	15/40	22
Toplam	5 Cilt 20 Sayı	442

Tablo 1'e göre; 2018- 2022 yılları arasında incelenen dergi kapsamında 5 cilt, bu ciltlerde yer alan toplam 20 sayı ve bu sayılarda toplam 442 makale yayımlanmıştır. Motif Akademi Halkbilimi Dergisine yıl bazlı bakıldığında; en az makalenin 2018 yılında 11. Cilt 22. Sayıda 13 makale yer aldığı tespit edilmiştir. 2019 yılında ise 12. Cilt 26. Sayıda 15 makale görülürken, 2020 yılında 13. Cilt 30. Sayıda 17 makale bulunmaktadır. 2021 yılında 14. Cilt 36. Sayıda 18 makale ve 2022 yılında 15. Cilt 38. Sayıda 20 makale yayımlanmıştır. Yıl bazlı genel bir değerlendirme yapılacak olursa çoktan aza doğru 2020 yılı 104 makale, 2021 yılı 91 makale, 2022 yılı 89 makale, 2019 yılı 80 makale, 2018 yılı 78 makale olduğu görülmektedir.

Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında yayımlanan makalelerin sayfa sayısı aralıklarının yer aldığı dağılım, tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Makalelerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

Yıllar \ Sayfa Sayısı	2018	2019	2020	2021	2022	Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N
1-10 Sayfa	19	10	11	13	13	66	14,9
11-20 Sayfa	54	61	78	61	56	310	70,1
21-30 Sayfa	5	9	14	17	20	65	14,7
31+	-	-	1	-	-	1	0,3
Toplam	78	80	104	91	89	442	100

Tablo 2'ye bakıldığında; 2018- 2022 yılları arasında dergide yayımlanan makalelerin sayı ve yüzdelik dağılımına ulaşılmaktadır. Tabloya göre en az yaklaşık %1 bareminde 31+ sayfa aralığında 1 makale, en çok %70,1 ile 11-20 sayfa aralığında 310 makale bulunmaktadır. En az sayfa sayısına sahip olan makale 2021 yılı 35/21 2 sayfa ile yer aldığı, en çok sayfa sayısına sahip olan makalenin ise 2020 yılı 13/30 35 sayfa şeklinde tespit edilmiştir. Alana paralel olarak bilimsel makalelerde genel itibariyle sayfa sınırı vardır. Bu dergide ise %70,1 310 makale ile çoğunluk 11-20 sayfa aralığında olduğu tespit edilmiştir.

Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018-2022 Yılları Arasında Yayınlanmış Makalelerin Bibliyometrik Açıdan İncelenmesi

Makalelerin Türü

Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında yayınlanan makalelerin “*araştırma, derleme, araştırma ve derleme*” türlerinde yer alan dağılımı tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Makalelerin Türüne Göre Dağılımları

Yıllar Sayfa Sayısı	2018	2019	2020	2021	2022	Toplam	
						N	%
Araştırma	58	65	85	79	74	361	81,6
Derleme	1	-	2	1	-	4	0,9
Araştırma&Derleme	19	15	17	11	15	77	17,5
Toplam	78	80	104	91	89	442	100

Tablo 3’e göre “*araştırma, derleme, araştırma ve derleme*” olarak 3 farklı türde sınıflandırılmıştır. Makalelerin en az % 0,9 4 makale ile derleme türünde yayınlandığı, en çok ise % 81,6 361 makale ile araştırma türünde yayınlandığı görülmektedir. Bu oranlar sonucunda dergide araştırma yönteminin diğer yöntemlere kıyasla daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Makalelerin Dili

Söz konusu dergide yer alan makalelerin yazım dili Türkçe ve İngilizcedir. Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında yayınlanan makalelerin yazım dillerinin dağılımı tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4. Makalelerin Yazım Diline Göre Dağılımları

Makale Dilleri Diller	2018	2019	2020	2021	2022	Toplam	
						N	%
Türkçe	75	79	97	86	85	422	95,4
İngilizce	3	1	7	5	4	20	4,6
Toplam	78	80	104	91	89	442	100

Tablo 4’e bakıldığında makalenin % 95,4 oranı ve 422 makalenin Türkçe dilinde, % 4,6 oranı ve 20 makalenin ise İngilizce dilinde yazıldığı tespitler arasındadır. Yıl bazlı karşılaştırma yapıldığında İngilizce yazılan makalelerin düzensiz artış ve azalışı görülürken en çok İngilizce makalenin 2020 yılında 7 makale olarak yayımlandığı tespit edilmiştir.

Makalelerin Konuları

Halk bilimi, daha önce de zikredildiği gibi halka ait yani halk tarafından üretilen her türlü maddi ve manevi ürünü kendi yöntemleri çerçevesinde araştıran, inceleyen, tespit eden, tasnif eden ve analiz yaparak sonuca ulaşan disiplindir. İlk etapta nazım ve nesir türler olarak iki kola ayrılan türlerin çok geniş alt tabakaları vardır. Bu bağlamda nazım, nesir türlerinin yanı sıra nazım-nesir karışık türlerin de olduğu bilinmektedir. Tür çeşitliğinin çok fazla olduğu halk edebiyatı ürünleri, konuları bakımından pratik olması açısından “*nazım, nesir, nazım-nesir, gelenek, inanç ve diğer*” olmak üzere 6 başlıkta incelemeye tabii tutulmuştur.

Dergide yer alan makalelerin araştırma konuları tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Makalelerin Araştırma Konularına Göre Dağılımı

Dergide Yayınlanan Makalelerin Konuları	Araştırma Konusu	Konu Sıklığı	
		N	%
Halkbilimi	Nazım	27	6,2
	Nesir	32	7,2
	Nazım- Nesir	17	3,8
	Gelenek	36	8,1
	İnanç	27	6,2
	Diğer	303	68,5
Toplam		442	100

Bu çalışmada da dergide yer alan araştırma konuları halk bilimi başlığı altında analiz edilmiştir. Tablo 5’te yer alan konu başlıklarını kesin çizgilerle birbirinden ayırmak ve net bir şekilde sınıflandırmak oldukça zordur. Örnek verecek olursak; halk hikâyesi içerikli bir makalenin hem nazım hem nesir sınıfına girebileceği gibi, motiflerin yer aldığı efsane ise hem anlatı hem de inanç kategorisinde değerlendirilebilir. Dergi, özelde halkbilimi genelde sosyal bilimlere çalışmalarına yer verdiğinden ilgili dergide, halkbilimi konuları haricinde sosyal bilimlerle ilgili diğer konuları da içeren birçok makalenin yayımlandığı belirlenmiştir. Söz konusu makaleler Tablo 5’te “diğer” başlığı altında verilmiştir.

Tablo 5’e göre dergide yayımlanan makalelerin konu dağılımına bakıldığında araştırmacılar tarafından en çok çalışılan konu % 68,5 oranı ve 303 makale ile “diğer”, ikinci sırada % 8,1 oranı ve 36 makale ile “gelenek”, üçüncü sırada % 7,2 oranı ve 32 makale ile “nesir”, % 6,2 oranı ve 27’şer makale ile “nazım” ve “inanç”, son olarak % 3,8 oranı ve 17

Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018-2022 Yılları Arasında Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Açıdan İncelenmesi

makale ile “nazım-nesir” konularında çalışma faaliyetlerinin olduğu tespit edilmiştir. 2018-2022 yılları arası bakıldığında araştırmacıların daha çok “diğer” başlığı altındaki çalışmalara eğilimlerin olduğu görülmektedir.

Makalelerin Kullanılan Kaynaklar

İlgili derginin 2018-2022 yılları arasında yayımlanan makalelerinde kullanılan kaynaklar, Türkçe ve yabancı kaynak olarak yıllara göre aşağıda yer alan tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6: Makalelerin Kaynaklarına Göre Dağılımı

Yıllar Kaynaklar	2018	2019	2020	2021	2022	Toplam	
						N	%
Türkçe Kaynak	1283	1615	2079	1763	2001	8741	70,3
Yabancı Kaynak	478	662	899	887	754	3680	29,7
Toplam	1761	2277	2978	2650	2755	12.421	100
Makale Başına Ortalama Kaynak Sayısı	KULLANILAN TOPLAM MAKALE SAYISI				12.421		
	/				/	= 28,10181	
	YAYINLANAN MAKALE SAYISI				442		

Tablo 6’ ya göre 442 makalede toplam 12.421 kaynak kullanılmıştır. En çok kaynak 2020 yılında 2978 kullanıldığı, %29,7 oranında yabancı kaynak kullanıldığı ve %70,3 oranında Türkçe kaynak kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanılan kaynakça bağlamında yapılan analizde makale başına yaklaşık 29 kaynak düştüğü görülmüştür.

Makale Yazarlarında Unvan

Söz konusu derginin 2018-2022 yılları arasında yayımlanan makalelerinde yer alan yazarların unvanlarına ve yıllara göre dağılımı tablo 7’de yer almıştır.

Tablo 7. Makalelerde Yer Alan Yazarların Sayısı ve Unvanlarına Göre Dağılımı

Yıllar Unvan	2018	2019	2020	2021	2022	TOPLAM	
						N	%
Prof. Dr.	12	6	10	10	9	47	8,4
Doç. Dr.	19	14	20	29	26	108	19,4
Dr. Öğr. Üyesi	35	42	54	37	32	200	32
Dr. Öğr. Gör.	11	11	14	8	15	59	10,6

Araş. Gör.	9	11	8	8	4	40	7,2
Diğer	12	17	28	22	24	103	18,4
Toplam	98	101	134	114	110	557	100

Tablo 7' ye göre makalelerde en çok 2020 yılında en az 2018 ve 2019 yılında olmak üzere toplam 557 yazar ismi yer almaktadır. Yazarların unvanlarına göre dağılımına bakıldığında dergide; en çok araştırma yapan araştırmacı unvanının % 32 ile Dr. Öğr. Üyesi unvanlı yazarlar olduğu akabinde % 19,4 ile Doç. Dr. ünvanına sahip araştırmacıların geldiği, üçüncü sırada % 18,4 ile diğer araştırmacıların geldiği dördüncü sırada 10,6 ile Dr. Öğr. Gör. geldiği ve ardından %8,4 oranıyla Prof. Dr. takip ederken son olarak % 7,2 oranı ile Araş. Gör. yer aldığı tespit edilmiştir.

Makalelerde Yazar Sayısı

Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında yayımlanan makalelerde yer alan yazarlar, yazar sayılarına ve yıllara göre sınıflandırılarak tablo 8'de yer almaktadır.

Tablo 8. Makalelerde Yer Alan Yazarların Sayısına Göre Dağılımı

Yazarların Sayısı	Yıllar	2018	2019	2020	2021	2022	TOPLAM	
							N	%
Tek Yazarlı		58	63	77	71	72	341	72,1
Çift Yazarlı		20	13	24	16	13	86	19,5
Üç ve Daha Fazla		-	4	3	4	4	15	3,3
Toplam		78	80	104	91	89	442	100

Tablo 8'e göre makalelerde; en az % 3,3 oranı ile üç ve daha fazla yazarlı makalelerin yer aldığı, en çok % 72,1 oranı ile tek yazarlı ve % 19,5 oranı ile çift yazarlı makalelerin olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu dergide başta tek yazarlı olmak üzere iki yazarlı çalışmaların, üç veya daha fazla yazarlı çalışmalara göre yoğun olduğu görülmektedir. İlaveten üç veya daha fazla yazarlı çalışmalara yönelik eğilimin son derece az olduğu anlaşılmaktadır.

Makalelerde Yazar Sayısı

Söz konusu dergide yayımlanmış makalelerde yer alan yazarların cinsiyetlere göre dağılımı tablo 9'da yer almaktadır.

**Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018-2022 Yılları Arasında Yayımlanmış Makalelerin
Bibliyometrik Açıdan İncelenmesi**

Tablo 9. Makalelerde Yer Alan Yazarların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet \ Yıllar	2018	2019	2020	2021	2022	Toplam	
						N	%
Kadın	50	60	80	58	60	308	56,1
Erkek	46	41	54	56	44	241	43,9
Toplam	96	101	134	114	104	549	100

Tablo 9'a göre araştırmacıların %56,1'inin kadın, %43,9'unun erkek araştırmacı olduğu görölmüştür. İlgili tabloya göre kadın araştırmacıların en çok 2020 yılında çalışma yaptıkları görölrken erkek araştırmacıların en çok 2021 yılında çalışma yaptıkları tespit edilmiştir.

Makale Yazarlarının Bağlı Olduğu Üniversiteler

Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında yayımlanan makalelerde yer alan yazarların bağlı olduğu üniversiteler, tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Yazarların Bağlı Olduğu Üniversitelere Göre Dağılımı

Sıra No	Kurum Adı	Makale Sayısı	Sıra No	Kurum Adı	Makale Sayısı
1.	Marmara Üniversitesi	23	47.	Kayseri Erciyes Üniversitesi	3
2.	Karadeniz Teknik Üniversitesi	20	48.	Bartın Üniversitesi	3
3.	Ankara Hacı Bayram Veli	17	49.	Ankara Üniversitesi	3
4.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	14	50.	Bilecik Üniversitesi	3
5.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	12	51.	Al-Farabi Üniversitesi	2
6.	Konya Selçuk Üniversitesi	12	52.	Amasya Üniversitesi	2
7.	Yıldız Teknik Üniversitesi	12	53.	İstanbul Teknik Üniversitesi	2
8.	Hacettepe Üniversitesi	11	54.	Muş Alpaslan Üniversitesi	2
9.	Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi	10	55.	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	2
10.	Ege Üniversitesi	9	56.	İstanbul Gelişim Üniversitesi	2
11.	Kocaeli Üniversitesi	9	57.	İstanbul Kent Üniversitesi	2
12.	Giresun Üniversitesi	9	58.	İskenderun Teknik Üniversitesi	2
13.	Muđla Sıtkı Koçman Üniversitesi	9	59.	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2
14.	Akdeniz Üniversitesi	8	60.	Ordu Üniversitesi	2
15.	Balıkesir Üniversitesi	7	61.	İstanbul Ayyansaray Üniversitesi	2

16.	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	7	62.	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	2
17.	Cumhuriyet Üniversitesi	7	63.	Malatya İnönü Üniversitesi	2
18.	Çankırı Karatekin Üniversitesi	7	64.	Haliç Üniversitesi	2
19.	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	7	65.	Kafkas Üniversitesi	2
20.	İstanbul Üniversitesi	7	66.	Kapadokya Üniversitesi	2
21.	İzmir Demokrasi Üniversitesi	7	67.	Iğdır Üniversitesi	2
22.	Munzur Üniversitesi	7	68.	Çağ Üniversitesi	2
23.	Pamukkale Üniversitesi	6	69.	Bayburt Üniversitesi	2
24.	Gaziantep Üniversitesi	6	70.	İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi	2
25.	İstanbul Kültür Üniversitesi	6	71.	Belgrad Üniversitesi	1
26.	Atatürk Üniversitesi	6	72.	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	1
27.	Anadolu Üniversitesi	6	73.	Bingöl Üniversitesi	1
28.	Kırklareli Üniversitesi	6	74.	Bitlis Üniversitesi	1
29.	Trakya Üniversitesi	5	75.	Adnan Menderes Üniversitesi	1
30.	Kastamonu Üniversitesi	5	76.	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1
31.	Ankara Gazi Üniversitesi	5	77.	Çukurova Üniversitesi	1
32.	Mersin Üniversitesi	5	78.	Doğuş Üniversitesi	1
33.	Sinop Üniversitesi	5	79.	Düzce Üniversitesi	1
34.	Işık Üniversitesi	5	80.	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi	1
35.	Uşak Üniversitesi	5	81.	Erzurum Teknik Üniversitesi	1
36.	Süleyman Demirel Üniversitesi	4	82.	Fırat Üniversitesi	1
37.	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	4	83.	Gazi Osman Paşa Üniversitesi	1
38.	Antalya Akev Üniversitesi	4	84.	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	1
39.	Ardahan Üniversitesi	4	85.	Gümüşhane Üniversitesi	1
40.	Aksaray Üniversitesi	4	86.	Karabük Üniversitesi	1
41.	Başkent Üniversitesi	4	87.	Harran Üniversitesi	1
42.	Sakarya Üniversitesi	4	88.	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1
43.	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	4	89.	Hitit Üniversitesi	1
44.	Afyon Kocatepe Üniversitesi	3	90.	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	1
45.	Artvin Çoruh Üniversitesi	3	91.	Kırıkkale Üniversitesi	1

**Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018-2022 Yılları Arasında Yayımlanmış Makalelerin
Bibliyometrik Açıdan İncelenmesi**

46.	Uludağ Üniversitesi	3	92.	Diğer	29
	Sütun Toplam	340		Sütun Toplam	102
Sütunların Toplamı					442

Tablo 10'a göre Motif Akademi Halkbilimi Dergisinin 2018-2022 yılları arasında yayımlanan makalelerin yazarlarının kurumlarına bakıldığında 23 makale ile Marmara Üniversitesinin birinci, 20 makale ile Karadeniz Teknik Üniversitesinin ikinci, 17 makale ile Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinin üçüncü sırada olduğu görülmektedir. Bununla birlikte söz konusu dergide sırasıyla Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesinin yaklaşık 10-15 arası yayın yaptığı tespit edilmiştir. Tabloya göre söz konusu makalelerin yazarları 91 farklı üniversiteden kişi veya kişilerdir. Tablo'da "diğer" başlığında verilen 29 makale yazarlarının ise üniversite dışındaki kurumlarda görev yaptıkları görülmüştür. Söz konusu kurumlar arasında MEB Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Giresun Bulancak İlçesi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü gibi kamu kurum ve kuruluşları yer almaktadır.

Sonuç

Eski bir araştırma yöntemi olan bibliyometrik analiz, daha çok fen ve sağlık bilimlerinde kullanılan bir teknik olmakla birlikte sosyal bilimler için son derece yeni bir uygulama alanıdır. Son yıllarda sosyal bilimlerin birçok alanında uygulanmaya başlanan yöntem, başta tez ve makale gibi çalışmalar olmak üzere bir konudaki eğilimleri tespit ve tahlil etme açısından önemlidir.

17. yüzyılın sonu 18. yüzyılın başı, halk bilimi için bir gelişim evresi anlamına gelmektedir. Batılı bilim insanlarının halka ait olan ürünleri inceleme, araştırma, tespit ve tahlil çalışmalarındaki öncü hareketleri, dünyadaki birçok milleti ve bu milletin gönüllü folklor araştırmacılarını derinden etkilemiştir. Bilhassa Tanzimat döneminden günümüze kadar Anadolu'nun da dört bir köşesinde çeşitli derlemeler ve araştırmalar yapılmıştır. Söz konusu bu araştırmalar, son yirmi yıldan beri daha kapsamlı ve disiplinli bir şekilde devam etmektedir. Bu çalışmalar, eğilimlerin tespit edilebilmesi açısından elbette bir analize muhtaçtır. Bu düşünceden hareketle halk bilim alanında son zamanlardaki eğilimlerin tespit ve tahlilleri için Motif Halk Oyunları Eğitim ve Öğretim Vakfı (The Motif Foundation of Folklore Education) tarafından çıkarılan Motif Akademi Halkbilimi Dergisi seçilmiştir. Bibliyometrik analizlere

tabii tutulan 2018-2022 yılları arasında yayınlanan makaleler, derginin (Dergi Park) arşivinden alınmıştır. Analiz yapma esasına dayanan bibliyometri kavramının tanımı yapılmış önemi ve işlevinden bahsedilmiştir.

Çalışmanın konusu olan yıllar arasında 5 cilt, 22 sayı ve bu sayıların içinde 442 makale, çeşitli yönlerden analiz edilmiştir. Söz konusu derginin 2018-2022 yılları arasında herhangi bir özel sayısı bulunmadığı görülmüştür. Bu makaleler toplam 549 araştırmacı tarafından kaleme alınmıştır. Makaleler aralarında konu, makale türü, yazıldığı dil ve kaynakça sayısı gibi başlıkların yer aldığı bilgiler bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Makalelerdeki en çok sayfa sayısı 2020 yılında görülmektedir. Makaleler kaleme alınırken en çok araştırma türünden faydalanılmıştır. Makalelerde kullanılan yazım dili ise 95,4 oranla Türkçe olmuştur. Araştırma konuları, diğer başlığı altında sosyal bilimler temalı konular 303 makale ile karşımıza çıkmıştır. Kullanılan toplam kaynak sayısı toplam makale sayısına bölünerek yaklaşık makale başına düşen kaynak sayısı hesaplanmıştır. Yayın hayatında en aktif olan unvan ise 234 makale ile Dr. Öğr. Üyesi olduğu tespit edilmiştir. 2018-2022 yılları arasında araştırmacıların bireysel çalışmalara daha çok yöneldiği ve kadın yazarların erkek yazarlara oranla daha aktif olduğu bir dönem görülmüştür. Makalelerin çıkış noktası olan üniversiteler ve bu üniversitelerde yayınlanan makale sayısı ile çalışma sonlanmıştır.

Yazar Katkıları: Araştırmanın yazarları tüm süreçlerde yer almışlardır.

Çıkar Beyanı: Yazarlar arasında çıkar çatışması olmamıştır.

Kaynakça

Yazılı Kaynaklar

- Baytok, A., Boyraz, M., Başar, B. (2021). Somut olmayan kültürel miras konulu bilimsel yayınların veri görselleştirme tekniği ile bibliyometrik analizi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5 (2) , 246-262.
- Dağlar, H. (2023). Ahilik üzerine yapılan bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizi. *International Social Sciences Studies Journal*, Vol:9, Issue:116; pp:8851-8859.
- Güneşer, R. (2022). Türkiye’deki halk hekimliği tezlerinin bibliyometrik analizi. *Lokman Hekim Dergisi*, 12 (1):179-188.
- Kılıç, İ. ve Önal, S. (2022). Muhasebe bilim dünyası dergisinde yayımlanmış makalelerin bibliyometrik açıdan incelenmesi. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 16, 104–116.

**Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 2018-2022 Yılları Arasında Yayınlanmış Makalelerin
Bibliyometrik Açıdan İncelenmesi**

- Kozak, Nazmi (2003), Türkiye’ de yayınlanan akademik dergilerin niteliklerindeki zaman içerisindeki değişim nedenleri: sağlık, sosyal ve teknik bilim alanlarında yayınlanan dergiler üzerine bir inceleme, *Bilgi Dünyası*, Cilt: 4, Sayı: 2, ss. 146-174.
- Köse, A. ve Arıkan Tezergil, S. (2022). Türkiye’de Mehmet Akif Ersoy konusunda yapılan lisansüstü tezlere yönelik bibliyometrik bir araştırma, *ODÜSOBİAD*, Özel Sayı 1-14.
- Mallig., N. (2010). A relational database for bibliometric analysis, *Journal of Informetrics*, 4, 564-580.
- Oğuz, Ö. (2018). Araştırmaların tarihi, *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı (Ed. Öcal Oğuz)*. Grafiker Yayınları: Ankara. s. 1-60.
- Özcan, H. Z. (2023). Nasreddin Hoca Bibliyometrik Analizi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (12), 363-380.
- Özmen, C. (2011). “Sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler yaklaşımı”nın sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenlerinin bakış açısıyla değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-18.
- Öztürk, O., ve Dil, E., (2022). Bibliometric Analysis of Organizational Ecology Theory (OET): To review past for directing the future of the field, *Ege Akademik Bakış*, 22(2), 195-212.
- Sarıca, V., Tüysüz, Y. (2023). Kahveyi konu alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21 (3), 54-72.

Elektronik Kaynaklar

URL-1. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mahder/about-journal> (E.T. 27.06.2023)